

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ
(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร (คปร) ๑๐๐๘.๔/ว ๒๑ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๙)

มาตรการชะลอการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้น

๑. ให้ทุกส่วนราชการชะลอการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้นทุกกรณี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ไว้ก่อน ได้แก่

๑.๑ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส

๑.๒ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับเชี่ยวชาญ และระดับทรงคุณวุฒิ

๑.๓ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง

๑.๔ ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และระดับสูง

ทั้งนี้ รวมถึงกรณีการกำหนดตำแหน่งที่มีผลกระทบทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเพิ่มสูงขึ้น

ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีนำตำแหน่งต่างประเภทมาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งตามข้อ ๑.๑ - ๑.๔

(๒) ตำแหน่งตามแผนการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้นของส่วนราชการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

(๓) ตำแหน่งในสายงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีลักษณะงานเกี่ยวกับการวิจัย และพัฒนา ในลักษณะกรอบระดับตำแหน่งเป็นระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ

(๔) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้นในกรณีอื่นที่ ก.พ. มีมติให้ไม่ต้อง นำตำแหน่งว่างที่มีเงินมาอุปเล็กให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น

๒. การดำเนินการตามข้อ ๑ ให้ยกเว้นสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

๒.๑ การกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ ดังนี้

(๑) การกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น กรณีตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ที่ต่ำกว่าระดับกรม ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการใหม่

(๒) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ เป็นตำแหน่งประเภทและ ระดับเดียวกัน

๒.๒ การกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการ ดังนี้

(๑) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ เป็นระดับชำนาญการพิเศษ สำหรับผู้ที่อยู่ในระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HiPPS)

(๒) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งในสายงานแพทย์ ตำแหน่งนายแพทย์ ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ ที่ปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพในสถานบริการสุขภาพ เป็นตำแหน่ง นายแพทย์ ระดับเชี่ยวชาญ

(๓) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นตำแหน่งนายแพทย์ ตำแหน่งทันตแพทย์ ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ ตำแหน่งเภสัชกร ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน และตำแหน่งนักกฎหมาย ภาษีอากร ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ

(๔) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการหรือตำแหน่งประเภททั่วไป เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ

(๕) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นตำแหน่งประเภทและระดับเดียวกัน (กรณีสูงกว่า ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ)

๒.๓ การกำหนดตำแหน่งประเภททั่วไป ดังนี้

(๑) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง รวม ๔ สายงาน ได้แก่ ตำแหน่งนาฏศิลป์ ตำแหน่งคีตศิลป์ ตำแหน่งดุริยางคศิลป์ และตำแหน่งนายช่างศิลปกรรม เป็นระดับปฏิบัติงานหรือชำนาญงาน หรืออาวุโส โดยให้กำหนดได้ภายใต้กรอบจำนวนตำแหน่งที่มีอยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง รวม ๔ สายงาน ได้แก่ ตำแหน่งนาฏศิลป์ ตำแหน่งคีตศิลป์ ตำแหน่งดุริยางคศิลป์ และตำแหน่งนายช่างศิลปกรรม เป็นระดับทักษะพิเศษ

(๓) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการหรือตำแหน่งประเภททั่วไป เป็นตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานหรือชำนาญงาน

(๔) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นตำแหน่งประเภทและระดับเดียวกัน (กรณีสูงกว่า ระดับปฏิบัติงานหรือชำนาญงาน)

ถาม - ตอบ

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ (สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ)

หมวดที่ ๑ มาตรการตรึงอัตรากำลังและชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่

คำถาม ๑. มติคณะรัฐมนตรีนี้เป็นการยกเลิกมาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หรือไม่

คำตอบ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ไม่ได้มีผลให้เป็นการยกเลิกมาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แต่เป็นการปรับปรุงแนวทางการดำเนินการในบางกรณี ได้แก่ กรณีที่ให้ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการประเภทวิชาการ และประเภททั่วไป ซึ่งเป็นอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งเดิมเคยได้รับการทดแทนด้วยการจ้างงานรูปแบบอื่น (พนักงานราชการ) ตามสัดส่วนที่มาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำหนดไว้ โดยไม่ทดแทนด้วยกรอบพนักงานราชการ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของระบบราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอัตรากำลังข้าราชการภายใต้ข้อจำกัดของสถานการณ์ด้านงบประมาณของประเทศในปัจจุบัน

คำถาม ๒. มาตรการตรึงอัตรากำลังและชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่ขอบเขตระยะเวลาใช้บังคับอย่างไร และมีผลย้อนหลังกับคำขอที่ค้างพิจารณาหรือไม่

คำตอบ การชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่ หมายถึง การให้ส่วนราชการตรึงอัตรากำลังและบริหารอัตรากำลังเท่าที่มีอยู่ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ โดยคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) จะไม่มีการพิจารณาอนุมัติจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่ให้แก่ส่วนราชการระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕ (ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๕) ทั้งนี้ สำหรับส่วนราชการที่ได้มีคำขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่มาที่สำนักงาน ก.พ. แล้วนั้น ให้ส่งคืนคำขอดังกล่าวแก่ส่วนราชการไปก่อน โดย อ.ก.พ. กระทรวง สามารถดำเนินการเกลี่ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการภายในกระทรวงได้ตามความจำเป็นของภารกิจ

คำถาม ๓. จะมีหลักเกณฑ์เฉพาะผ่อนปรนหรือข้อยกเว้นสำหรับกรณีมีความจำเป็นพิเศษ เช่น ส่วนราชการขนาดเล็ก (กำลังคนต่ำกว่า ๓๐๐ อัตรา) ส่วนภูมิภาค หรือกรณีที่ต้องรองรับภารกิจใหม่ ตามกฎหมายเร่งด่วนที่เทคโนโลยี AI ยังไม่สามารถทดแทนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะด้านได้หรือไม่

คำตอบ ไม่มี เนื่องจากมาตรการชะลอการขอรับการจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่ดังกล่าวให้ใช้ครอบคลุมทุกส่วนราชการ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อบริการประชาชนค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ดังนั้นให้ส่วนราชการใช้กลไกในการเกลี่ยอัตราข้าราชการภายในกระทรวงไปก่อน

คำถาม ๔. ตามมาตรการดังกล่าว ให้ส่วนราชการตรึงอัตราข้าราชการและยุบอัตราว่างในบางกรณี ส่วนราชการจะสามารถขอรับจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มเติมได้หรือไม่

คำตอบ สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คปร. ต้องนำเสนอ คปร. พิจารณา

คำถาม ๕. นิยามและแนวปฏิบัติของคำว่า “การบรรจุอัตราว่างเท่าที่จำเป็น” มีหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานที่เป็นรูปธรรมอย่างไรในการจำแนกความจำเป็น เพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจและมาตรฐานที่แตกต่างกัน

คำตอบ การบรรจุอัตราว่างเท่าที่จำเป็น หมายถึง การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามผลการสอบแข่งขัน/คัดเลือกที่ได้ประกาศขึ้นบัญชี หรืออยู่ระหว่างดำเนินการสอบแข่งขัน/คัดเลือก โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของราชการและข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณบุคลากรภาครัฐเป็นสำคัญ โดยไม่จำเป็นต้องบรรจุให้ครบจำนวนอัตราข้าราชการที่ว่าง ทั้งนี้ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าจะสามารถบรรจุได้จำนวนเท่าไรจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการ จึงเป็นดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาดำเนินการโดยพึงระมัดระวังผลกระทบต่องบประมาณบุคลากรภาครัฐ

อย่างไรก็ตาม หากส่วนราชการมีตำแหน่งว่างและมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ก็สามารถดำเนินการได้ภายใต้กรอบอัตรากำลังที่มีอยู่เดิม เช่น การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ การบรรจุผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีต่าง ๆ เป็นต้น

หมวดที่ ๒ การบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ

คำถาม ๑. ส่วนราชการยังสามารถนำตำแหน่งที่ไม่ใช่ระดับแรกบรรจุมาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับแรกบรรจุ (ปฏิบัติการ/ชำนาญการ หรือปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน) ได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้ภายในกรอบอัตรากำลังภายใต้ยุบเลิกตามสัดส่วนที่มาตราการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำหนดไว้ และภายหลังที่ได้ยุบเลิกตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป แล้วด้วย

ตัวอย่าง: ส่วนราชการ ก. มีกรอบอัตรากำลัง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ จำนวน ๑,๕๐๐ อัตรา และต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ ได้มีการยุบเลิกตำแหน่งประเภทวิชาการและประเภททั่วไป ตามสัดส่วนที่มาตราฯ กำหนดไว้ กรณีอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการ ซึ่งต้องทดแทนเป็นพนักงานราชการ ตามที่มาตราฯ กำหนดไว้เดิม (ร้อยละ ๑๐) จำนวน ๕ อัตรา คงเหลือตำแหน่งข้าราชการ จำนวน ๑,๔๙๕ อัตรา และต่อมายุบเลิกตำแหน่งข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ เพิ่มเติมอีกจำนวน ๓ อัตรา คงเหลือตำแหน่งข้าราชการ จำนวน ๑,๔๙๒ อัตรา ดังนั้น หากส่วนราชการจะดำเนินการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งตามกรณีคำถามข้างต้น ก็จะสามารถดำเนินการได้ไม่เกินจำนวน ๑,๔๙๒ อัตรา

คำถาม ๒. ส่วนราชการสามารถเปลี่ยนชื่อตำแหน่งในสายงานให้สอดคล้องกับภารกิจได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้ภายในกรอบอัตรากำลังเท่าที่มีอยู่ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ โดยให้ส่วนราชการดำเนินการได้ ดังนี้

๑. ตำแหน่งประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทในระดับแรกบรรจุ เช่น เจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน เป็น นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ/ชำนาญการ

๒. ตำแหน่งที่ไม่ใช่ระดับแรกบรรจุไปเป็นตำแหน่งระดับแรกบรรจุ ในประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทก็ได้ เช่น นายช่างโยธาอาวุโส เป็น วิศวกรโยธาปฏิบัติการ/ชำนาญการ

๓. ตำแหน่งประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันที่ไม่ใช่ระดับแรกบรรจุ เช่น นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ เป็น นิติกรชำนาญการพิเศษ
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

คำถาม ๓. ส่วนราชการสามารถดำเนินการตามแผน ว ๒๐/๒๕๕๙ ที่ อ.ก.พ. กระทรวง เคยได้ให้ความเห็นชอบแล้วตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - พ.ศ. ๒๕๗๑ ได้หรือไม่

คำตอบ ให้ชะลอการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ไปก่อน โดยส่วนราชการต้องไปดำเนินการปรับปรุงแผนการกำหนดตำแหน่งให้สอดคล้องกับการทบทวนบทบาทภารกิจและการจัดโครงสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

คำถาม ๔. กรณีตำแหน่งระดับสูง เช่น เชี่ยวชาญหรือทรงคุณวุฒิ ที่ว่างมาเป็นระยะนานพอสมควร จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ส่วนราชการควรทบทวนภารกิจและความจำเป็นว่ายังคงต้องใช้ตำแหน่งดังกล่าวอยู่หรือไม่ หากไม่มีความจำเป็นก็สามารถเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณาปรับปรุงเป็นตำแหน่งอื่นที่สอดคล้องกับภารกิจได้

คำถาม ๕. กรณีที่ส่วนราชการได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้น เช่น ส่งมาที่สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวง หรือกรณีที่ได้เตรียมเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง แล้ว จะสามารถดำเนินการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งต่อไปได้หรือไม่

คำตอบ เนื่องจาก คปร. มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ให้ชะลอการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้นในทุกกรณีภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ไว้ก่อน โดยให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ ดังนั้น หากส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง มีมติอนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งดังกล่าวได้ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ก็ให้ส่วนราชการชะลอการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งไปก่อนจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. จะคืนเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้ให้ส่วนราชการต่อไป

หมวดที่ ๓ มาตรการลดขนาดอัตรากำลัง

คำถาม ๑. เป้าหมายการลดกรอบอัตราราชการลงร้อยละ ๑๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ จะถูกบังคับรายหน่วยงานหรือเป็นภาพรวมประเทศ และคำนวณจากฐานจำนวนข้าราชการ ณ ปีใด และในกรณีที่บางหน่วยงานสามารถลดกรอบอัตราราชการได้มากกว่าเป้าหมาย จะอนุญาตให้นำอัตรากำลังส่วนเกินไปเกลี่ยสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่ประสบภาวะขาดแคลนรุนแรงระดับวิกฤตได้หรือไม่

คำตอบ การกำหนดเป้าหมายเพื่อให้อัตรากำลังตามกรอบตำแหน่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๕ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕ เป็นการกำหนดเป้าหมายของการปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐในภาพรวม ไม่ใช่เป็นการกำหนดเป้าหมายของแต่ละส่วนราชการ

ซึ่งหากส่วนราชการใดที่ประสบปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลัง ก็ควรใช้กลไกในการเกลี่ยอัตราข้าราชการภายในกระทรวงเดียวกันได้

คำถาม ๒. มาตรการลดขนาดอัตรากำลังจะส่งผลกระทบต่อการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดเงื่อนไขจำนวนผู้ได้บังคับบัญชาไว้หรือไม่

คำตอบ การยุบเลิกตำแหน่งตามมติคณะรัฐมนตรีในทุกกรณี จะไม่ได้ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานที่มีการกำหนดตำแหน่งไว้แล้วตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด

หมวดที่ ๓.๑ กรณีกรอบอัตราข้าราชการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

คำถาม ๑. ตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป หมายถึงตำแหน่งใดบ้าง และรวมถึงตำแหน่งที่ว่างลงหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ หรือไม่

คำตอบ หมายถึง ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ว่างต่อเนื่อง โดยไม่มีการเกลี่ยอัตรากำลัง หรือปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณในเลขที่ตำแหน่งนั้นมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ซึ่งเป็นวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเท่านั้น โดยไม่รวมถึงตำแหน่งที่ว่างภายหลังจากวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึง กรณีตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ซึ่งในบางส่วนราชการ ยังไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งดังกล่าวเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ด้วย

คำถาม ๒. กรณีมีการแบ่งส่วนราชการใหม่และประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไปที่มีการจัดตำแหน่งโครงสร้างตามส่วนราชการใหม่ จะถือว่าเป็นการเกลี่ยอัตรากำลังหรือไม่

คำตอบ กรณีการกำหนดตำแหน่งตามโครงสร้างใหม่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ไม่ถือว่าเป็นการเกลี่ยอัตรากำลังที่จะได้รับการยกเว้นยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าวตามมติคณะรัฐมนตรีนี้ (ยังคงเป็นตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป)

คำถาม ๓. ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ แล้ว ส่วนราชการสามารถนำตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป มาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง เกลี่ยอัตรากำลัง ประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน รับโอนข้าราชการ หรือการคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ รวมถึงการนำตำแหน่งไปยุบเลิก กรณีการกำหนดตำแหน่งระดับสูง ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่สามารถดำเนินการได้ โดยส่วนราชการต้องดำเนินการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าว และรายงาน คปร. ทราบภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๙

คำถาม ๔. ตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไปที่เคยประกาศรับสมัครไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ แต่ไม่มีผู้สมัคร ไม่มีผู้ผ่านการสอบแข่งขัน หรือไม่มีผู้มารายงานตัว ก่อนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ จะได้รับการยกเว้นจากการยุบเลิกหรือไม่

คำตอบ ได้รับการยกเว้นยุบเลิก เนื่องจากถือว่าเป็นกรณีที่ได้มีการยกเว้นตามมติคณะรัฐมนตรี

คำถาม ๕. ตำแหน่งว่างต่อเนื่องและไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ที่เริ่มกระบวนการรับโอน การคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ หรือการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ กรณีเหตุพิเศษตามที่ ก.พ. กำหนดแล้ว ก่อนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ แต่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะสามารถดำเนินการต่อได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ได้มีการดำเนินการแล้ว โดยหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้ได้รับมอบอำนาจเห็นชอบ (มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร) ก่อนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ หรือมีหนังสือแจ้งไปยังส่วนราชการเพื่อรับโอนข้าราชการรายนั้น หรือมีหนังสือแจ้งไปยังส่วนราชการเพื่อขอ**นำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้มาใช้คัดเลือก** ก่อนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙

คำถาม ๖. กรณีที่ส่วนราชการเคยเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม แล้วแต่กรณี เพื่อปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง หรือการเกลี่ยอัตรากำลัง แต่ อ.ก.พ. ให้กลับไปทบทวนรายละเอียดก่อนนำมาเสนออีกครั้ง และตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ ส่วนราชการยังไม่ได้นำมาเสนอ อ.ก.พ. ส่วนราชการจะยังสามารถดำเนินการต่อไปได้หรือไม่

คำตอบ หากเป็นกรณีตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ว่างต่อเนื่อง และไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการได้ โดยต้องเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าว และรายงาน คปร. ทราบภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๙ แต่หากไม่ใช่กรณีดังกล่าว ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้

สำหรับกรณีการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งที่จะต้องเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่ ก.พ. กำหนดไว้ และบางส่วนราชการได้ดำเนินการเสนอผ่าน อ.ก.พ. กรม ก่อนแต่ยังไม่ได้มีการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณา ก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกันนี้ โดยให้เสนอ อ.ก.พ. กระทรวง ยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าว

คำถาม ๗. ตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ที่ติดเงื่อนไขที่ต้องนำมาใช้เพื่อการบรรจุและแต่งตั้ง เช่น นักเรียนทุนรัฐบาล อัตราากำลังแทน การบรรจุผู้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ การบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการ หรือตำแหน่งที่มีข้อตกลงตามที่ ก.พ. กำหนด ต้องนำมายุบเลิกด้วยหรือไม่

คำตอบ ไม่ต้องนำมายุบเลิก

คำถาม ๘. กรณีตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ หรือประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ซึ่งเป็นตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป แต่มีเงื่อนไขห้ามยุบเลิกตำแหน่งเพื่อนำไปปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง เป็นระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากเคยได้รับการจัดสรรอัตราตั้งใหม่จาก คปร. ส่วนราชการจะต้องยุบตำแหน่ง ดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ เนื่องจาก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ โดยให้ยุบเลิก ตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป และกรณีดังกล่าว ถือว่าส่วนราชการยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว

คำถาม ๙. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ หรือประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน อยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัย ต่อมาส่วนราชการได้มีคำสั่งลงโทษ ทางวินัยและให้ผู้นั้นพ้นจากราชการ โดยมีผลย้อนหลังไปก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ จะถือว่าตำแหน่ง ดังกล่าวเป็นตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป หรือไม่

คำตอบ กรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นตำแหน่งว่างต่อเนื่องที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ที่เข้าข่ายต้องยุบเลิกตำแหน่ง เนื่องจากตามข้อเท็จจริงตำแหน่งดังกล่าวมีผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ จนถึงวันที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุออกคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากราชการโดยให้มีผลย้อนหลังไป

คำถาม ๑๐. กระบวนการตรวจสอบตำแหน่งว่างและการดำเนินงานพิจารณายุบเลิกตำแหน่งว่าง ตามมาตรการยุบเลิกกรอบอัตราข้าราชการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานหรือชำนาญงาน ที่ไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ต้องทำอย่างไร และส่งผลรายงานภายในวันใด

คำตอบ ส่วนราชการจะต้องดำเนินการตรวจสอบตำแหน่งที่ว่างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ จากกรมบัญชีกลางก่อน และนำมาพิจารณาร่วมกับบัญชีถือจ่ายของส่วนราชการ และนำเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณายุบเลิกตำแหน่งว่างดังกล่าว และแจ้งผลให้ คปร. ทราบภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ เพื่อเสนอ คปร. ทราบต่อไป

หมวดที่ ๓.๒ กรณียุบเลิกตำแหน่ง ๑๑ สายงาน

คำถาม ๑. การยุบเลิกตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ จะต้องดำเนินการในหน่วยงานใดบ้าง

คำตอบ การยุบเลิกตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการให้ยุบเลิกเฉพาะในราชการบริหารส่วนกลาง ไม่รวมถึง ราชการในส่วนภูมิภาค และในต่างประเทศ สำหรับตำแหน่งในส่วนราชการที่มีส่วนกลางในภูมิภาคที่ต้อง ทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันตามมติคณะรัฐมนตรีตามที่ ก.พ.ร. เสนอ ก็ให้ดำเนินการตามผลการทบทวน

คำถาม ๒. หากตำแหน่งใน ๑๑ สายงานสนับสนุนว่างลงจากเหตุผลอื่นที่ไม่ใช่การเกษียณอายุราชการ (เช่น กรณีที่เป็นการลาออก เสียชีวิต หรือโอนย้าย) จะยังคงสามารถบริหารอัตรากำลังนั้นต่อ หรือขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งโดยการเปลี่ยนชื่อสายงานได้หรือไม่

คำตอบ ได้

คำถาม ๓. เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งใน ๑๑ สายงานเกษียณอายุราชการในตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส หรือประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ จะต้องนำตำแหน่งนั้นมายุบเลิก หรือสามารถนำตำแหน่งที่ว่างอื่นในสายงานเดียวกัน มายุบเลิกทดแทนได้หรือไม่

คำตอบ สามารถนำตำแหน่งนั้นมายุบเลิก หรือสามารถนำตำแหน่งที่ว่างอื่นในสายงานเดียวกันมายุบเลิกทดแทนได้ แต่ไม่สามารถนำตำแหน่งว่างอื่นในต่างสายงานมายุบเลิกทดแทนได้

คำถาม ๔. นิยามของคำว่ารูปแบบการจ้างงานอื่นที่เหมาะสมที่ใช้ทดแทนข้าราชการ ๑๑ สายงาน หมายถึงรูปแบบใด

คำตอบ การจ้างงานรูปแบบอื่นที่เหมาะสม หมายถึง การจ้างเอกชนดำเนินการ การจ้างเหมาบริการ การจ้างพนักงานราชการ หรือการจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่ไม่ใช่แบบบุคลากร

คำถาม ๕. กรณีที่ส่วนราชการได้ทำการปรับปรุงตำแหน่งใน ๑๑ สายงานสนับสนุนไปเป็นสายงานอื่นที่มีความจำเป็นเรียบร้อยแล้ว เช่น เปลี่ยนเจ้าพนักงานธุรการ เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี หรือเจ้าพนักงานพัสดุ ภายหลังหากผู้ดำรงตำแหน่งใหม่ในสายงานอื่นดังกล่าวเกษียณอายุราชการ จะยังคงได้รับผลกระทบจากการส่งยุบเลิกตามมาตรการนี้ด้วยหรือไม่

คำตอบ กรณีนี้ไม่เข้าข่ายมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงเป็นการยุบเลิกกรณีตำแหน่งเกษียณตามปกติ

คำถาม ๖. กรณีตำแหน่งใน ๑๑ สายงานที่ว่างหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ยังสามารถบรรจุได้หรือไม่ หรือสามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้าง

คำตอบ ยังสามารถบรรจุบุคคลเข้ารับราชการได้เท่าที่จำเป็น

คำถาม ๗. การยุบเลิกตำแหน่งใน ๑๑ สายงาน เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งเกษียณอายุราชการ แต่หากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวลาออก หรือเสียชีวิต หรือออกด้วยเหตุทางวินัย หรือเหตุอื่น ภายในปีงบประมาณนั้นส่วนราชการจะต้องดำเนินการยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าว หรือนำตำแหน่งที่ว่างอื่นในสายงานเดียวกันมายุบเลิกทดแทนด้วยหรือไม่

คำตอบ เนื่องจากกรณีเช่นนี้มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ มีมติให้ยกเว้นกรณีการลาออก หรือเสียชีวิต หรือออกด้วยเหตุทางวินัยไว้ แต่โดยที่นิยามตามมาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแนวทางปฏิบัติ กำหนดนิยาม “อัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการ” หมายรวมถึง กรณีตำแหน่งข้าราชการที่จะครบเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แต่มีเหตุต้องออกจากราชการก่อนถึงวันครบกำหนดเกษียณอายุราชการ เช่น ลาออก หรือเสียชีวิต หรือออกด้วยเหตุทางวินัย หรือเหตุอื่น ให้ถือว่าตำแหน่งสุดท้ายที่ข้าราชการผู้นั้นครองอยู่เดิมก่อนออกจากราชการ เป็นตำแหน่งว่างจากผลการเกษียณอายุราชการด้วย

ดังนั้น ในช่วงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐) ส่วนราชการยังคงต้องยุบเลิก อัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการ ตามสัดส่วนที่ คปร. กำหนดไว้ในมาตรการบริหารจัดการกำลังคน ภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ทั้งนี้ หากมีกรณีที่ข้าราชการในกลุ่ม ๑๑ สายงานที่จะเกษียณอายุราชการในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ แต่ได้รับการอนุมัติให้ลาออก หรือเสียชีวิต หรือออกด้วยเหตุทางวินัย หรือเหตุอื่น ก็ให้ส่วนราชการระบุไว้ในหมายเหตุตามแบบฟอร์มที่ คปร. กำหนดไว้เดิมด้วย

คำถาม ๘. การยุบเลิกตำแหน่งตามมติคณะรัฐมนตรี จะต้องเริ่มดำเนินการเมื่อไร

คำตอบ ๑) กรณีกรอบอัตราข้าราชการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน ที่ว่างต่อเนื่องและไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป สามารถดำเนินการยุบเลิกตำแหน่งได้ทันที โดยให้ฝ่ายเลขานุการ อ.ก.พ. กระทรวง เสนอ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อมีมติยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าว และรายงาน คปร. เพื่อทราบภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๙

๒) กรณีตำแหน่งใน ๑๑ สายงานที่ผู้ดำรงตำแหน่งพ้นไปด้วยเหตุเกษียณอายุราชการ ให้เริ่มดำเนินการยุบเลิกตำแหน่งดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ (๑ ตุลาคม ๒๕๗๐)

หมวดที่ ๓.๓ กรณีอื่น ๆ

คำถาม ๑. กรณีข้าราชการผู้ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยให้ปลดออกจากราชการหรือไล่ออกจากราชการ และต่อมา ก.พ.ค. วินิจฉัยแล้วมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษและให้ข้าราชการรายนั้นกลับเข้ารับราชการ โดยให้ข้าราชการรายนั้นกลับมาดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน แต่หากตำแหน่งดังกล่าวถูกยุบเลิกไปแล้ว หรือส่วนราชการไม่มีตำแหน่งว่างในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวง มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ